

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TERITORIJŲ PLANAVIMO, STATYBOS IR ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS
PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. XII-459 7, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 31 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU IR 8 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) pritarimų projektiniams pasiūlymams teisėtumo pranešimų apie statybos pradžią tikrinimą;“.

2 straipsnis. 8 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 8 straipsnį.

8 straipsnis. Pritarimų projektiniams pasiūlymams teisėtumo tikrinimas

1. Inspekcija pritarimų projektiniams pasiūlymams teisėtumą tikrina pagal viešojo administravimo subjektų, kitų asmenų skundus, pateiktus iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo. Jeigu Inspekcija pritarimų projektiniams pasiūlymams teisėtumą tikrina išdavus statybą leidžiantį dokumentą, jeigu pritarimų projektiniams pasiūlymams tikrinimo metu išduodamas statybą leidžiantis dokumentas, šiame straipsnyje nustatyta procedūra nutraukiama ir atliekamas šio įstatymo 10 straipsnyje nurodytas statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo patikrinimas.

2. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas, tikrindamas pritarimų projektiniams pasiūlymams teisėtumą, visuomenę apie numatomą statinių projektavimą informavusiam subjektui ar kitiems procedūroje dalyvaujantiems subjektams pateikia privalomąjį nurodymą pateikti visus tikrinamai procedūrai atlikti reikalingus dokumentus. Dokumentai, išskyrus tuos, kuriuos galima gauti per IS „Infostatyba“, pateikiami per privalomajame nurodyme nustatytą ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą. Gavusi subjekto rašytinį motyvuotą prašymą iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos, šį terminą Inspekcija gali pratęsti vieną kartą ir ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, kai dėl nuo privalomąjį nurodymą gavusio subjekto nepriklausančių priežasčių šis nurodymas negali būti įvykdytas per nustatytą terminą.

3. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas, gavęs privalomajame nurodyme nurodytus dokumentus, patikrina, ar:

1) statytojo (užsakovo) (toliau – statytojas) prašyme informuoti visuomenę apie numatomą statinių projektavimą nurodyti visi privalomi duomenys;

2) statytojas su prašymu informuoti visuomenę apie numatomą statinių projektavimą pateikė visus privalomus dokumentus, nurodytus Statybos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose; ar statinio projektinių pasiūlymų sudėtis atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus;

3) statytojas atitinka statytojui Statybos įstatyme nustatytus reikalavimus;

4) statinio projektinius pasiūlymus pasirašė visi juos privalėję pasirašyti asmenys, ar šie asmenys turėjo teisę rengti ir pasirašyti statinio projektinius pasiūlymus;

5) statinio projektiniuose pasiūlymuose teisingai nurodyta statinio naudojimo paskirtis, kategorija ir statybos rūšis;

6) statinio projektinių pasiūlymų sprendiniai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams;

7) laikytasi aplinkos ministro nustatytų visuomenės informavimo apie numatomą statinių projektavimą terminų.

4. Inspekcija, atlikdama šio straipsnio 3 dalyje nurodytus patikrinimus, prireikus kreipiasi į Statybos įstatyme nurodytas statinio projektą tikrinančias institucijas ir kitus subjektus (jų padalinius) pateikdama privalomuosius nurodymus per 10 darbo dienų pateikti išvadas, ar statinio projektinių pasiūlymų sprendiniai atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus.

5. Pritarimų projektiniams pasiūlymams teisėtumo patikrinimas turi būti atliktas per 20 darbo dienų nuo visos informacijos, būtinos skundai išnagrinėti, gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą patikrinimo negalima atlikti, Inspekcija gali šį terminą pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, apie tai ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo termino pratęsimo dienos raštu informuodama skundą pateikusi (patikrinimą inicijavusi) asmenį, nurodydama patikrinimo pratęsimo priežastis. Patikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo aktu, kuris teikiamas visuomenę apie numatomą statinių projektavimą informavusiam subjektui ir savivaldybės administracijai. Apie atliktą patikrinimą skunde pateikėjas informuojamas raštu per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pateikiant patvirtintą patikrinimo akto kopiją.

6. Nustatęs pažeidimų, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos (jeigu statybą leidžiantis dokumentas neišduotas) priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, nustatyta kitų trūkumų, kuriuos galima pašalinti laikantis Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, pateikti pažeidimus padariusiems asmenims privalomąjį nurodymą juos pašalinti;

2) kai pažeisti šios dalies 1 punkte nenurodyti reikalavimai, savivaldybės administracijai surašyti privalomąjį nurodymą per ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą panaikinti pritarimą projektiniams pasiūlymams ir šį pritarimą IS „Infostatyba“ pažymėti kaip negaliojantį. Surašius šį privalomąjį nurodymą, pagal neteisėtą pritarimą projektiniams pasiūlymams draudžiama išduoti statybą leidžiančius dokumentus.

7. Pritarimų projektiniams pasiūlymams patikrinimų tvarką nustato ir su visuomenės informavimo apie numatomą statinių projektavimą teisėtumo patikrinimais susijusių dokumentų formas tvirtina Inspekcijos vadovas.

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą tikrina:

1) vadovaudamasi Inspekcijos tvirtinamais patikrinimų planais;

2) viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu;

3) Statybos įstatymo 27 straipsnio 3¹ dalyje nurodytais atvejais – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo patikrinimą inicijuoja per 5 darbo dienas nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo;

3) 4) savo iniciatyva, kai pagal turimą informaciją kyla įtarimų dėl statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Gavęs privalomajame nurodyme nurodytus dokumentus, statybos valstybinės priežiūros pareigūnas patikrina, ar:

1) statytojo prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodyti visi privalomi duomenys;

2) statytojas atitinka statytojui Statybos įstatyme keliamus reikalavimus;

3) statytojas su prašymu išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikė visus privalomus dokumentus, nurodytus Statybos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose; ar šis prašymas įregistruotas IS „Infostatyba“;

4) prie ~~statinio projekto~~ **projektinių pasiūlymų** pridėtos visos prisijungimo sąlygos ir specialieji reikalavimai (kai pridėti privaloma pagal Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus);

5) ~~statinio projekto~~ **projektinių pasiūlymų** sudėtis atitinka Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus;

6) ~~statinio projektą~~ **projektinius pasiūlymus** pasirašė visi jį **juos** privalėję pasirašyti asmenys ir ar jie turėjo teisę rengti ir pasirašyti ~~statinio projektą~~ **projektinius pasiūlymus**;

7) ~~statinio projekte~~ **projektiniuose pasiūlymuose** teisingai nurodyta statinio **naudojimo paskirtis**, kategorija ir statybos rūšis;

8) ~~statinio projekto ekspertizės akte (kai ekspertizė privaloma) yra įrašas, kad statinio projekto sprendiniai atitinka esminius statinio reikalavimus, privalomųjų projekto rengimo dokumentų, kitų Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus;~~

9) ~~statinio projekto ekspertizę atlikę ir ekspertizės aktą pasirašę asmenys turėjo teisę tai atlikti;~~

10) ~~8) statinio projekto~~ **projektinių pasiūlymų** sprendiniai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams;

11) ~~9) numatytos prisijungimo prie inžinerinių tinklų ir susisiekiimo komunikacijų vietos ir būdai atitinka inžinerinių tinklų ir susisiekiimo komunikacijų savininkų ar naudotojų išduotas prisijungimo sąlygas;~~

12) ~~10) teisingai nurodyti subjektai, pagal Statybos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta kompetenciją privalantys patikrinti~~ ~~statinio projektą~~ **projektinius pasiūlymus**;

13) ~~11) statinio projektui~~ **projektiniams pasiūlymams** pritarė visi privalėję jį tikrinti subjektai;

14) ~~12) laikytasi Statybos įstatyme nustatytų~~ ~~statinio projekto~~ **projektinių pasiūlymų** patikrinimo terminų;

15) ~~13) laikytasi Statybos įstatyme nustatytų statybą leidžiančio dokumento išdavimo terminų;~~

14) **visuomenė Statybos įstatyme nustatyta tvarka informuota apie numatomą statinių projektavimą.**“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 10¹ straipsniu

Papildyti Įstatymo trečiąjį skirsnį 10¹ straipsniu:

„10¹ straipsnis. Pranešimų apie statybos pradžią tikrinimas

1. Inspekcija pranešimus apie statybos pradžią tikrina pagal Inspekcijos metinius veiklos planus, taip pat gavusi viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių skundus.

2. Inspekcijos pareigūnas patikrina, ar:

1) pateikti visi Statybos įstatyme nurodyti dokumentai ir informacija;

2) ar techninis darbo projektas atitinka projektinius pasiūlymus, pagal kuriuos išduotas statybą leidžiantis dokumentas, išskyrus statinio projekto pakeitimus, dėl kurių pagal Statybos įstatymą neprivaloma iš naujo gauti statybą leidžiančio dokumento.

3. Jeigu asmuo pateikia skundą, pranešimo apie statybos pradžią patikrinimas turi būti atliktas per 20 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Jei dėl objektyvių priežasčių per šį terminą patikrinimo atlikti negalima, Inspekcija šį terminą gali pratęsti, bet ne ilgiau kaip 20 darbo dienų. Apie tai ji ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo termino pratęsimo dienos turi raštu informuoti skundą pateikusį (patikrinimą inicijavusį) asmenį, nurodyti patikrinimo termino pratęsimo priežastis. Patikrinimo rezultatai išforminami patikrinimo aktu. Patikrinimo aktą pasirašo patikrinimą atlikęs Inspekcijos pareigūnas. Patikrinimo akto kopija pateikiama statytojui. Apie atliktą patikrinimą skundo pateikėjas informuojamas raštu per 5 darbo dienas nuo patikrinimo

akto pasirašymo dienos ir pateikiama teisės aktuose nustatyta tvarka patvirtinta patikrinimo akto kopija.

4. Jeigu nustatyta, kad statyba vykdoma nepateikus pranešimo apie statybos pradžią arba pateikti ne visi privalomi dokumentai, informacija ir (ar) pateikti dokumentai, informacija neatitinka teisės aktų reikalavimų, Inspekcijos pareigūnas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos šio įstatymo 13 straipsnio nustatyta tvarka sustabdo statybą, kol bus pašalinti pažeidimai. Pažeidimus atlikusiems asmenims taikoma administracinė atsakomybė. Statytojui pašalinus pažeidimus per 10 darbo dienų nuo statybos sustabdymo ir pateikus teisės aktų reikalavimus atitinkantį pranešimą apie statybos pradžią, jis atleidžiamas nuo Statybos įstatymo 1 priede nurodytos įmokos už nepranešimą apie statybos pradžią. Inspekcijos pareigūnas po 10 darbo dienų nuo statybos sustabdymo patikrina, ar pateiktas teisės aktų reikalavimus atitinkantis pranešimas apie statybos pradžią ir nustatęs, kad jis nepateiktas, pateikia statytojui privalomąjį nurodymą per ne ilgesnį kaip 2 mėnesių terminą sumokėti Statybos įstatymo 1 priede nurodyto dydžio įmoką už nepranešimą apie statybos pradžią, kai Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ši įmoka privaloma. Neįvykdžius privalomojo nurodymo dėl įmokos sumokėjimo, Inspekcija per 1 mėnesį nuo privalomojo nurodymo vykdymo termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl įpareigojimo jį įvykdyti.

5. Išsamią pranešimų apie statybos pradžią patikrinimų tvarką tvirtina Inspekcijos vadovas.“

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) apie numatomą statybos patikrinimą ne mažiau kaip prieš 10 darbo dienų raštu informuoja statytoją, jeigu jo nėra, – vieną iš šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, prireikus – ir kitus statybos dalyvius, pridėdamas privalomąjį nurodymą statybos patikrinimo dieną pateikti ~~statybos valstybinės priežiūros pareigūnui~~ su statyba susijusius dokumentus, **jeigu statybos valstybinės priežiūros pareigūnas dar jų negavo**“.

2. Papildyti 11 straipsnio 3 dalį 6 punktu:

„6) pasinaudodamas jam suteikta prieiga prie IS „Infostatyba“, patikrina pranešimą apie statybos pradžią (jeigu jis buvo privalomas) šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Papildyti 13 straipsnio 1 dalį 4 punktu:

„4) kai nustatoma, kad nepateiktas pranešimas apie statybos pradžią arba jis neatitinka teisės aktų reikalavimų.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas per 10 darbo dienų nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos pateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytam asmeniui privalomąjį nurodymą pašalinti savavališkos statybos padarinius. Privalomajame nurodyme nurodoma, kad asmuo turi teisę Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti projektinę dokumentaciją ~~ir, sumokėjęs sumokėti~~ Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą, šalinantį savavališkos statybos padarinius, **ir (ar) pranešti apie statybos pradžią** tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) nustatyta savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams. Be to, asmeniui nurodoma vienu iš šių būdų pašalinti savavališkos statybos padarinius.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Asmenys turi teisę Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti statinio projektą ~~ir, sumokėję~~ **sumokėti** Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą **ir (ar) pranešti apie statybos pradžią** tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) yra savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams.“

3. Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jeigu asmuo per šio straipsnio 2 dalyje ~~nustatyto~~ **nustatyta** privalomojo nurodymo įvykdymo terminą gauna statybą leidžiantį dokumentą **ir (ar) praneša apie statybos pradžią**, jis apie tai raštu informuoja Inspekciją. Inspekcija per 10 darbo dienų nuo ~~statybą leidžiančio dokumento~~ **informacijos** gavimo dienos patikrina ~~šio statybą leidžiančio~~ dokumento teisėtumą šio įstatymo 10 straipsnyje nustatyta tvarka, **pranešimą apie statybos pradžią šio įstatymo 10¹ straipsnyje nustatyta tvarka, ir:**

1) nustačiusi, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas neteisėtai, priima sprendimą dėl kreipimosi į teismą dėl šio dokumento galiojimo panaikinimo;

2) nustačiusi, kad statybą leidžiantis dokumentas išduotas teisėtai **ir (ar) pranešimas apie statybos pradžią atitinka Statybos įstatymo reikalavimus**, per 10 darbo dienų patikrina savavališkai pastatyto statinio (-ių) atitiktį statinio projekto, pagal kurį išduotas statybą leidžiantis dokumentas **ir (ar) pateiktas pranešimas apie statybos pradžią**, sprendiniams ir, jeigu statinys atitinka esminius statinio projekto sprendinius, per 5 darbo dienas Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka informacinėje sistemoje, kurioje užregistruotas privalomasis nurodymas, pažymima, kad privalomasis nurodymas yra įvykdytas. Jeigu statinys neatitinka statinio projekto esminių sprendinių, laikoma, kad privalomasis nurodymas neįvykdytas, ir suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui Inspekcija jos vadovo nustatyta tvarka privalomąjį nurodymą perduoda priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

4. Pakeisti 14 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu asmuo per nustatytą privalomojo nurodymo įvykdymo terminą šio straipsnio 2 dalyje nurodyto privalomojo nurodymo neįvykdo arba negauna statybą leidžiančio dokumento **ir (ar) nepraneša apie statybos pradžią**, Inspekcija jos vadovo nustatyta tvarka privalomąjį nurodymą perduoda priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tokiais atvejais privalomasis nurodymas, jeigu buvo skundžiamas jo teisėtumas arba kreiptasi į teismą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, Inspekcijos vadovo nustatyta tvarka perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

5. Pakeisti 14 straipsnio 9 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) leisti Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka parengti projektinę dokumentaciją ~~ir, sumokėjus~~ **sumokėti** Statybos įstatymo 1 priede nustatytą įmoką už savavališkos statybos įteisinimą, gauti statybą leidžiantį dokumentą, šalinantį savavališkos statybos padarinius, **ir (ar) pranešti apie statybos pradžią** tais atvejais, kai žemės sklype (teritorijoje), kuriame (-ioje) nustatyta savavališka statyba, tokios paskirties naujo statinio statyba yra galima arba tokie šio statinio rekonstravimo, remonto ar griovimo darbai yra galimi pagal galiojančius detaliuosius planus ar žemės

valdos projektus (jeigu jie privalomi), taip pat pagal bendruosius planus ar specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir tokia statyba neprieštarauja imperatyviems aplinkos apsaugos, paveldosaugos, saugomų teritorijų apsaugos teisės aktų reikalavimams; šių veiksmų per nustatytą terminą neatlikus, – vykdyti šios dalies 2–5 punktuose nurodytus reikalavimus;“.

8 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip po 5 darbo dienų nuo statybos užbaigimo akto patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, nustatyta kitų trūkumų, kuriuos galima pašalinti nepažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, – privalomuoju nurodymu įpareigoti pažeidimą padariusį subjektą per 20 darbo dienų pašalinti nustatytus pažeidimus ar trūkumus. **Neįvykdžius privalomojo nurodymo, taikyti administracinę atsakomybę;**

2) šios dalies 1 punkte nenurodytais atvejais, kai statybos užbaigimo aktas išduotas neteisėtai, – ~~iki statinio įregistravimo Nekilnojamojo turto registre panaikinti statybos užbaigimo akto galiojimą, o kai statinys įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, kreiptis į teismą dėl statybos užbaigimo akto galiojimo panaikinimo. ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoti Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytoją dėl įrašo Nekilnojamojo turto registre padarymo, jam pateikiant patikrinimo aktą be priedų, jeigu nėra techninių galimybių pateikti šios informacijos naudojantis informacinėmis sistemomis, ir:~~

a) iki statinio įregistravimo Nekilnojamojo turto registre priima sprendimą panaikinti statybos užbaigimo akto galiojimą;

b) kai statybos užbaigimo aktas įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto surašymo informuoti asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) ir nedelsiant apie tai informuoti Inspekciją arba kreiptis dėl statybos užbaigimo akto panaikinimo į Inspekciją (išskyrus atvejus, kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu), arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti arba statybos užbaigimo aktas nepanaikinamas statytojo prašymu, tačiau už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo, kuri teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami arba statybos užbaigimo aktas nėra panaikinamas, Inspekcija per vieną mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra išgaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 2 mėnesius nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos kreipiasi į teismą dėl statybos užbaigimo akto galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai per šį laiką statybos užbaigimo akto galiojimas panaikinamas statytojo prašymu (toks prašymas negali būti tenkinamas, kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu).“

2. Pakeisti 17 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip po 5 darbo dienų nuo deklaracijos apie statybos užbaigimą patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, nustatyta kitų trūkumų, kuriuos galima pašalinti nepažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, – pateikti deklaraciją apie statybos užbaigimą patvirtinusiame ekspertizės rangovui ar statytojui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį

kaip vieno mėnesio terminą pašalinti nustatytus pažeidimus ar trūkumus. **Neįvykdžius privalomojo nurodymo, taikyti administracinę atsakomybę;**

2) šios dalies 1 punkte nenurodytais atvejais, kai deklaracija apie statybos užbaigimą surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai, – ~~iki statinio įregistravimo Nekilnojamojo turto registre pateikti statytojui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą panaikinti deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimą, apie tai nedelsiant raštu informuojant subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta. Neįvykdžius privalomojo nurodymo, per 2 mėnesius nuo įvykdymo termino pabaigos kreiptis į teismą dėl deklaracijos galiojimo panaikinimo. Tais atvejais, kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos, priimamas sprendimas kreiptis į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo, ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoti Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytoją dėl įrašo Nekilnojamojo turto registre padarymo, jam pateikiant patikrinimo aktą be priedų, jeigu nėra techninių galimybių pateikti šios informacijos naudojantis informacinėmis sistemomis, ir:~~

a) jei Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos tik statytojo vardu, priimamas sprendimas per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto surašymo dienos informuoti asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti deklaraciją apie statybos užbaigimą arba pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) apie tai nedelsiant raštu informuojant subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta, ir Inspekciją, arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti arba deklaracija apie statybos užbaigimą nepanaikinama, tačiau už pažeidimų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo, kuri teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami arba deklaracija apie statybos užbaigimą nepanaikinama, Inspekcija per 1 mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 5 darbo dienas informuoja asmenis, kad jie turi teisę per 1 mėnesio terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti deklaraciją apie statybos užbaigimą, ir apie tai nedelsiant informuoti subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta, ir Inspekciją; jeigu deklaracija apie statybos užbaigimą per nurodytą terminą nepanaikinama, Inspekcija per 2 mėnesius nuo 1 mėnesio termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo;

b) kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo (užsakovo) vardu, priimamas sprendimas per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto surašymo dienos informuoti asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) apie tai nedelsiant raštu informuojant subjektus, kuriems ši deklaracija pateikta, ir Inspekciją arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti, tačiau už jų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo, kuri teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami, Inspekcija per 1 mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 2 mėnesius nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos kreipiasi į teismą dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo panaikinimo.“

9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Statybos valstybinės priežiūros pareigūnas ne vėliau kaip po 5 darbo dienų nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos priima sprendimą:

1) jeigu nustatyti techninio pobūdžio ar mažareikšmiai procedūriniai pažeidimai, nustatyta kitų trūkumų, kuriuos galima pašalinti nepažeidžiant Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų ir trečiųjų asmenų teisėtų interesų, – pateikti statytojui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą pašalinti nustatytus pažeidimus ar trūkumus. **Neįvykdžius privalomojo nurodymo, taikyti administracinę atsakomybę;**

2) šios dalies 1 punkte nenurodytais atvejais, kai pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių surašyta ir (ar) patvirtinta neteisėtai, – ~~pateikti statytojui privalomąjį nurodymą per jame nurodytą ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą panaikinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių. Neįvykdžius privalomojo nurodymo, – per 2 mėnesius nuo įvykdymo termino pabaigos kreiptis į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių panaikinimo. Kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu, priimamas sprendimas kreiptis į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių panaikinimo. ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoti Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytoją dėl įrašo Nekilnojamojo turto registre padarymo, jam pateikiant patikrinimo aktą be priedų, jeigu nėra techninių galimybių pateikti šios informacijos naudojantis informacinėmis sistemomis, ir:~~

a) jei Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos tik statytojo vardu, priimamas sprendimas per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto surašymo dienos informuoti asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) apie tai nedelsiant raštu informuojant subjektus, kuriems ši pažyma pateikta, ir Inspekciją arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti arba pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių nepanaikinama, tačiau už jų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartį dėl pažeidimų šalinimo, kuri teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami arba pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių nepanaikinama, Inspekcija per 1 mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 5 darbo dienas informuoja asmenis, kad jie turi teisę per 1 mėnesio terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, panaikinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių, ir apie tai nedelsiant informuoti subjektus, kuriems ši pažyma pateikta, ir Inspekciją; jeigu pažyma per nurodytą terminą nepanaikinama, Inspekcija per 2 mėnesius nuo 1 mėnesio termino pabaigos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo;

b) kai Nekilnojamojo turto registre daiktinės teisės į statinį įregistruotos ne tik statytojo vardu, priimamas sprendimas per 5 darbo dienas nuo patikrinimo akto surašymo dienos informuoti asmenis, kad jie turi teisę per 3 mėnesių terminą, skaičiuojamą nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos, pašalinti nustatytus pažeidimus (išskyrus atvejus, kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti) apie tai nedelsiant raštu informuojant subjektus, kuriems ši pažyma apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių pateikta, ir Inspekciją, arba turi galimybę sudaryti taikos sutartį su Inspekcija dėl ilgesnio pažeidimų

šalinimo termino. Jeigu per 3 mėnesių terminą dėl objektyvių aplinkybių pažeidimų negalima pašalinti, tačiau už jų šalinimą atsakingi asmenys sutinka ir siūlo juos šalinti geranoriškai, Inspekcija ir atsakingi asmenys teisės aktų nustatyta tvarka gali sudaryti taikos sutartis dėl pažeidimų šalinimo, kuri teikiama tvirtinti teismui. Jeigu pažeidimai per 3 mėnesių terminą nepašalinami, Inspekcija per 1 mėnesį nuo 3 mėnesių termino pasibaigimo dienos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo, išskyrus atvejus, kai yra įsigaliojusi teismo nutartis dėl taikos sutarties patvirtinimo. Kai pagal imperatyvias teisės normas pažeidimų negalima pašalinti, Inspekcija per 2 mėnesius nuo patikrinimo akto pasirašymo dienos kreipiasi į teismą dėl pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių galiojimo panaikinimo.“

10 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 31 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia **nei** rengti ~~nei~~ statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, **nei pranešti apie statybos pradžią**, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje;“.

2. Pakeisti 31 straipsnio 1 dalies 10 punktą ir jį išdėstyti taip:

„10) skundas paduotas dėl statybos teisėtumo, negavus bendraturčių sutikimų, kai statybos darbams atlikti turi būti parengtas statinio projektas, bet statybą leidžiančio dokumento gauti **ir (ar) pranešti apie statybos pradžią** neprivaloma, išskyrus atvejus, kai sutikimą reikia gauti iš valstybinės žemės patikėtinio.“

3. Papildyti 31 straipsnio 1 dalį 11 punktu:

„11) **dėl pranešimų apie statybos pradžią – jeigu nuo pranešimo apie statybos pradžią iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 2 metai, išskyrus atvejus, kai dėl pažeidimo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas.**“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. lapkričio 1 d.

2. Aplinkos ministras ir Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos vadovas iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas